

EU LONG:

co lze čekat od evropské ekonomiky
v delším horizontu?

Jan Jedlička, EU Office České spořitelny

Brno, 8. dubna 2016

Obsah prezentace

1. Význam EU v globálním prostředí
2. Budoucí pozice EU v globálním prostředí
3. Aktuální klíčové problémy a výzvy v EU

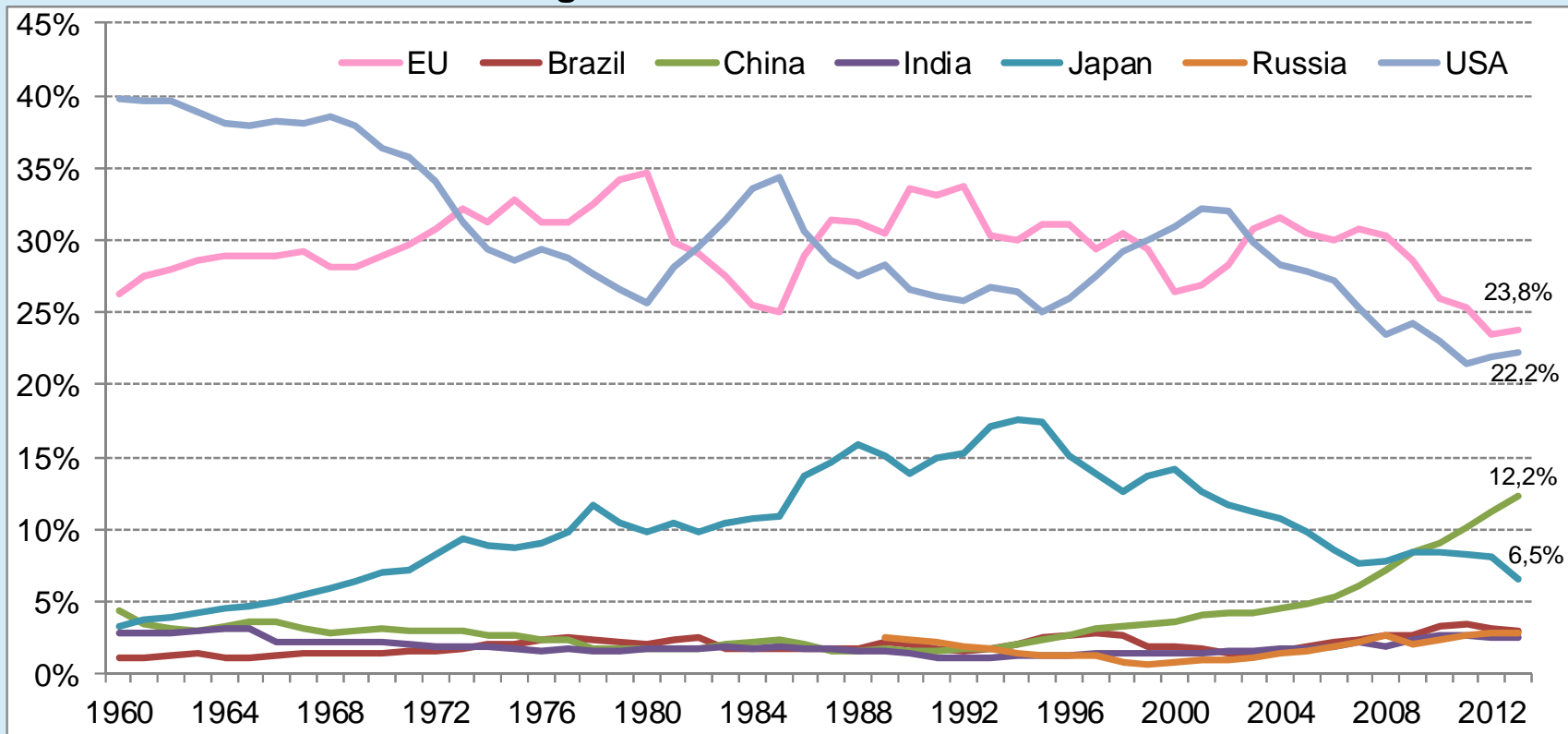

1.

Význam EU v globálním prostředí

Podíl ekonomik zemí EU neustále klesá...

Podíl HDP hlavních velmocí na globální ekonomice od roku 1960

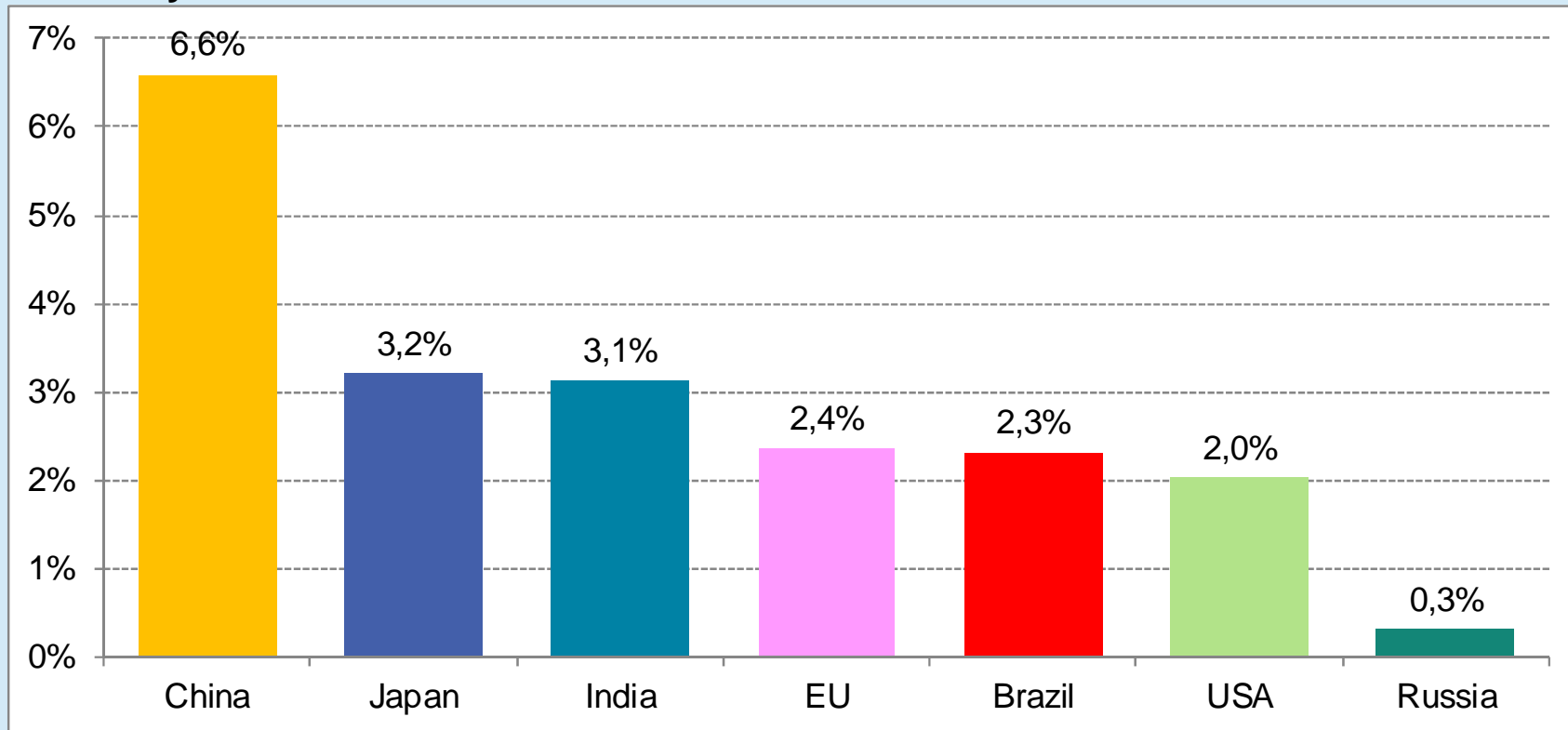

Zdroj: World bank

Za jak dlouho Čína předhoní USA a EU?

... a viníkem je hlavně demografie → v přepočtu na obyvatele EU průměrná

Průměrný roční růst HDP hlavních velmocí od roku 1961 - celkem

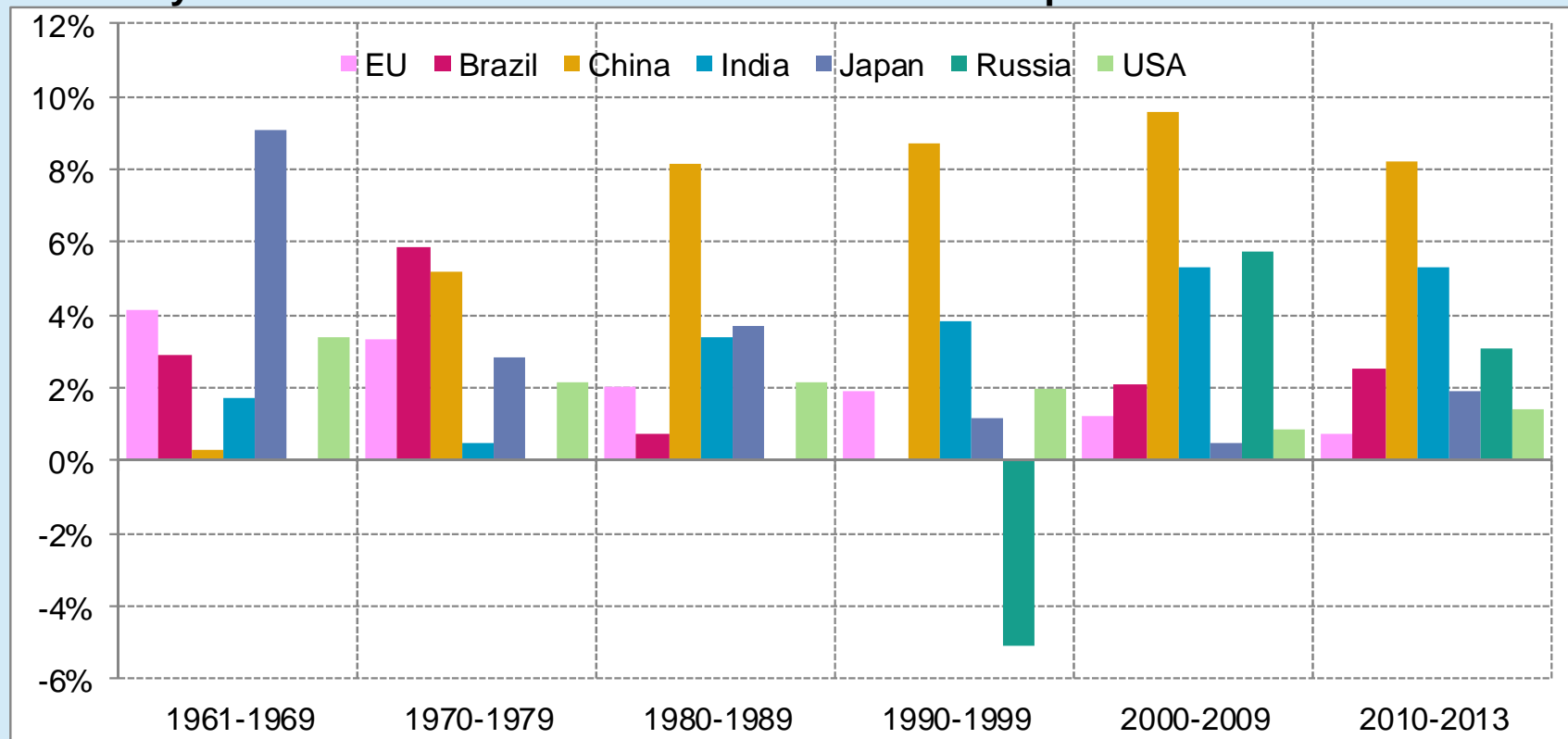

Zdroj: World bank, Rusko od roku 1990

v přepočtu na obyvatele roste EU lépe než USA a Brazílie

GDP per capita – každý chvílku tahá pilku

Průměrný roční růst HDP hlavních velmocí od roku 1961 - po dekádách

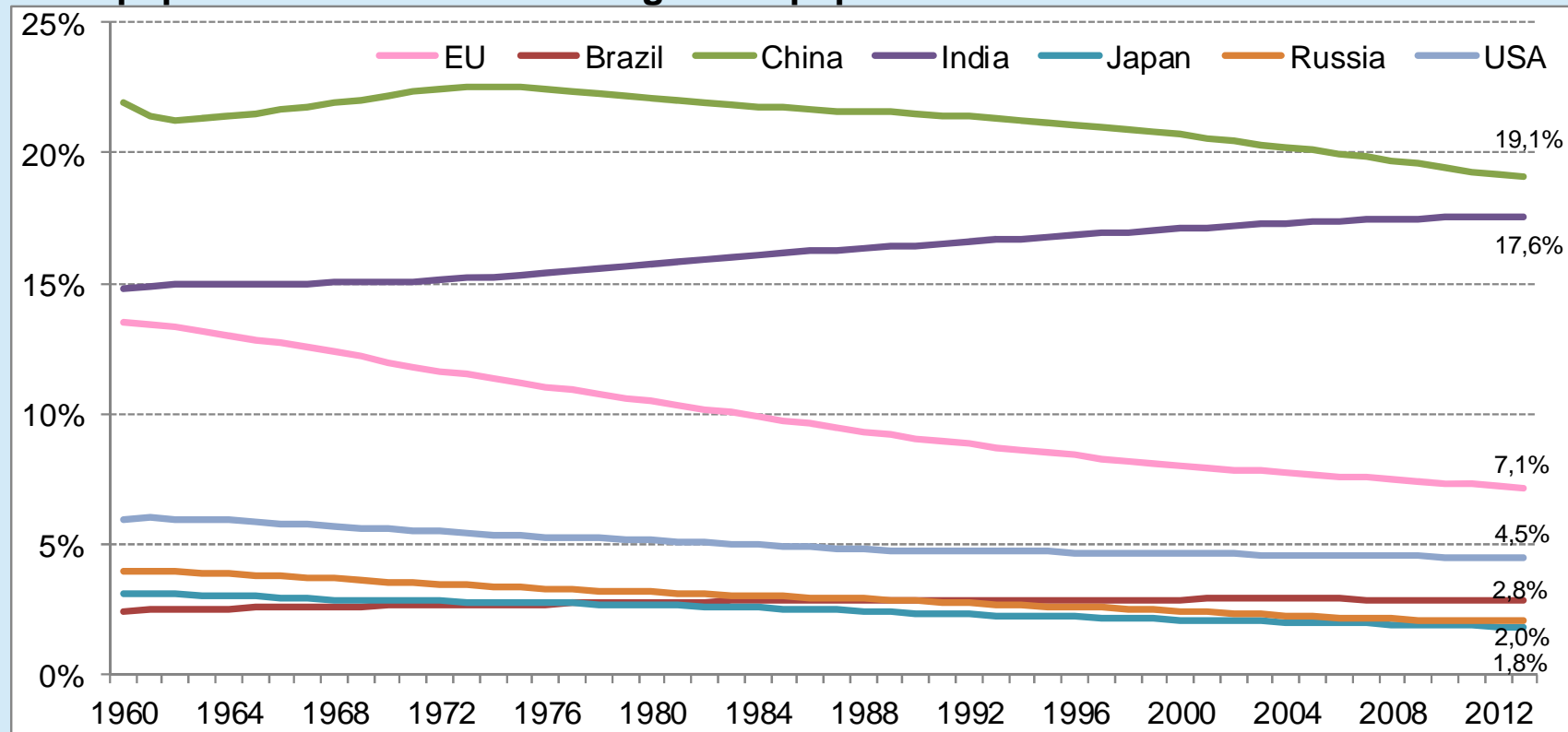

Zdroj: World bank

zhoršení růst na obyvatele v EU po roce 2000

Podíl populace EU klesá rychleji než HDP

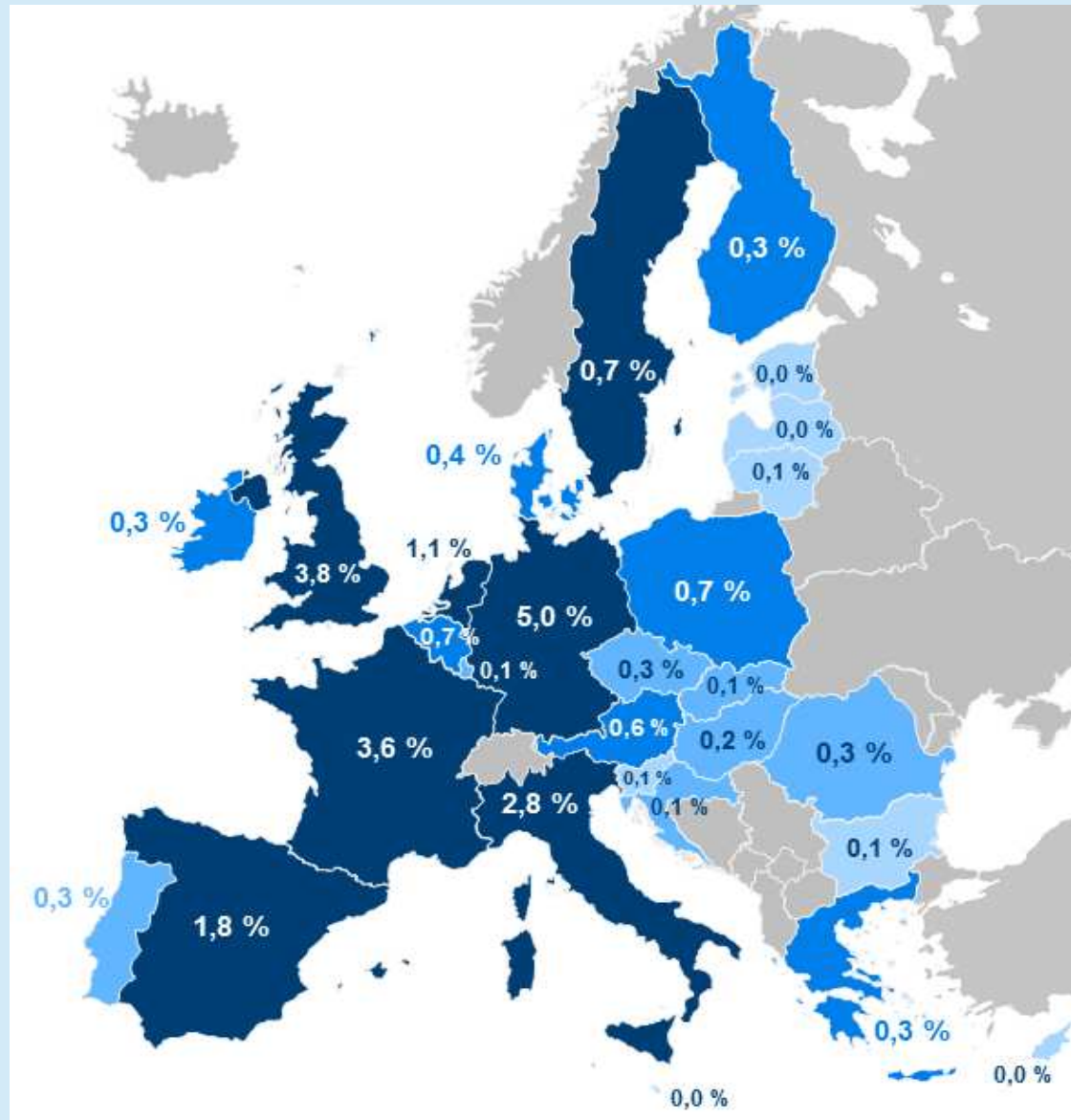
Podíl populace hlavních velmocí na globální populaci od roku 1960

Zdroj: World bank

podíl populace roste pouze Indii a Brazílii; nejvíce klesá EU

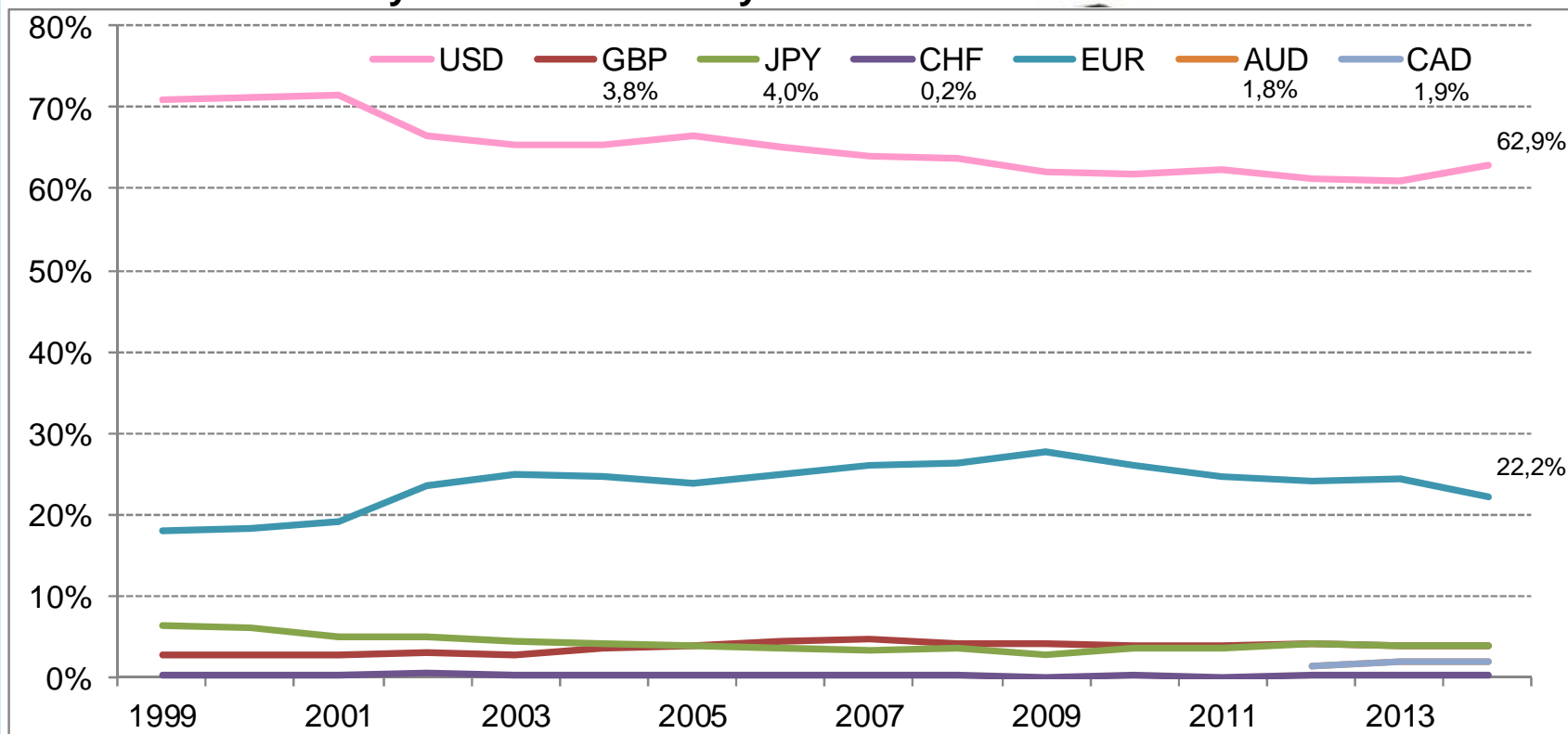
Evropské státy jsou malé a trpasličí

*Podíl na
světovém
HDP
v roce 2014
v %
(World bank)*

Od finanční krize ztrácí euro důvěru mezi centrálními bankami...

Podíl hlavních světových měn na devizových rezervách centrálních bank

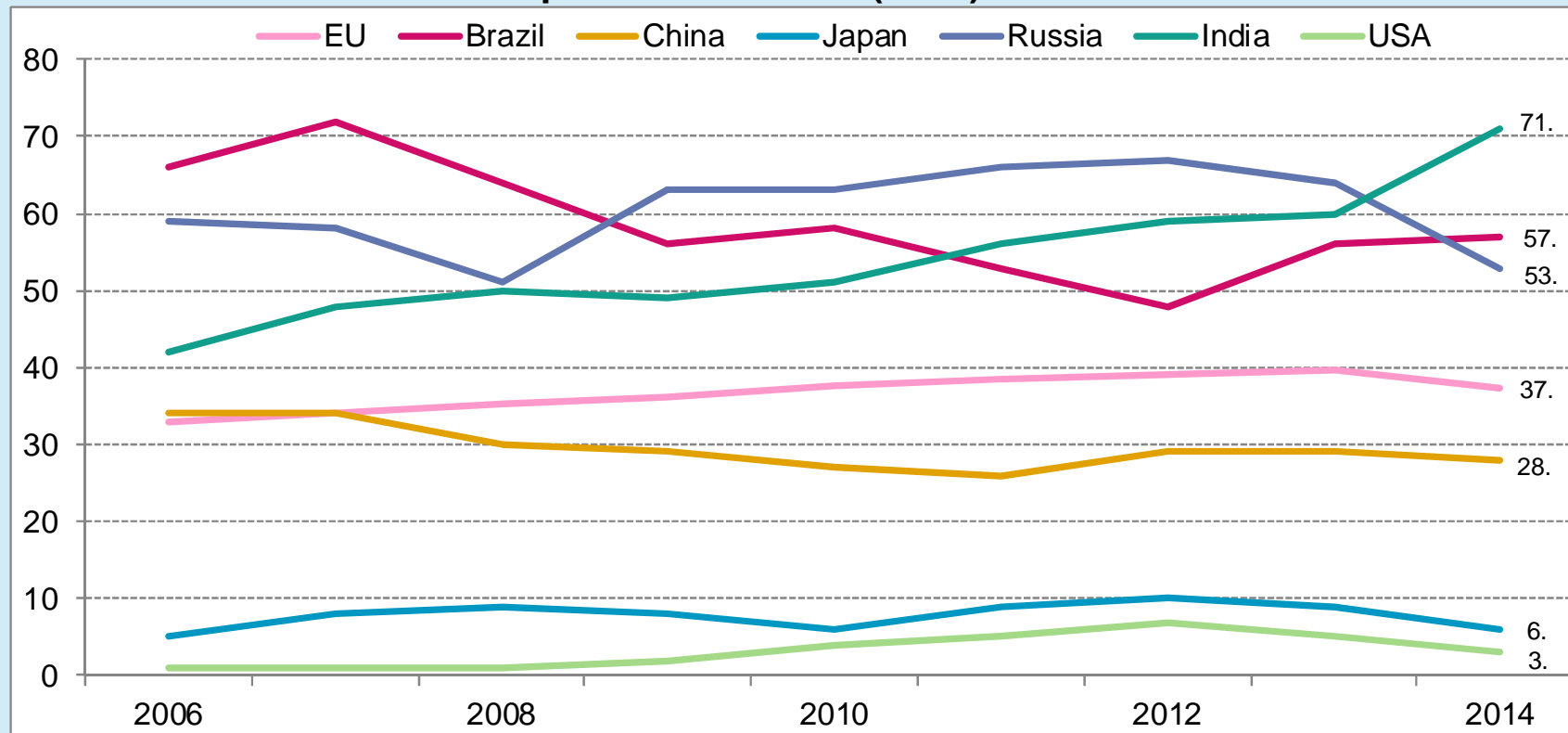

Zdroj: MMF

od finanční krize 2008-2009 EUR ztrácí pozice

V konkurenceschopnosti Ø EU slabý Ø

Pořadí v žebříčku Global Competitiveness Index (WEF)

Zdroj: WEF, pořadí za EU je prostý aritmetický průměr

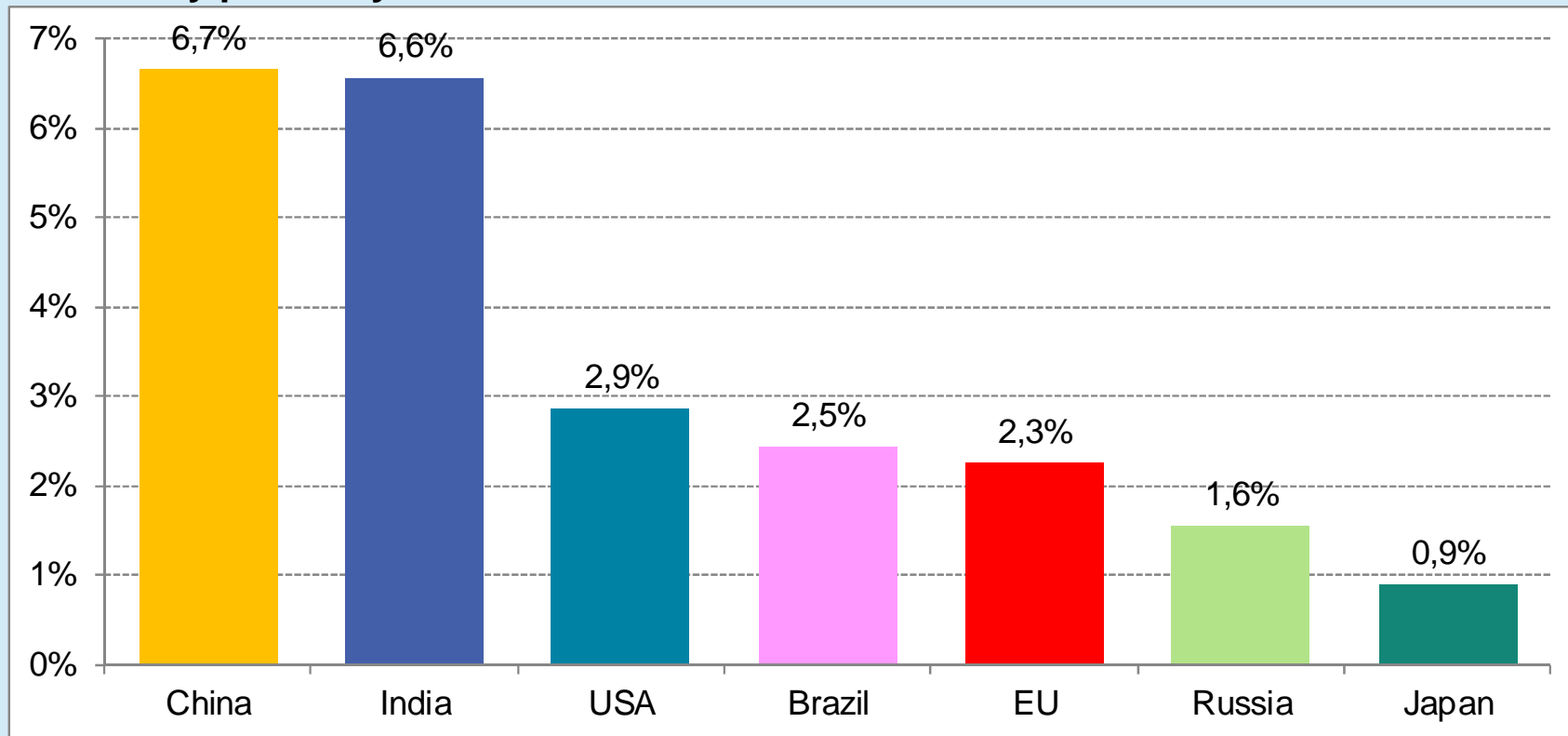
Pozitivní výsledky SRN + UK + NL + Skandinávie
zkazí Slovensko a země Balkánu

2.

Budoucí pozice EU v globálním prostředí

EU se hospodářským tygrem nestane

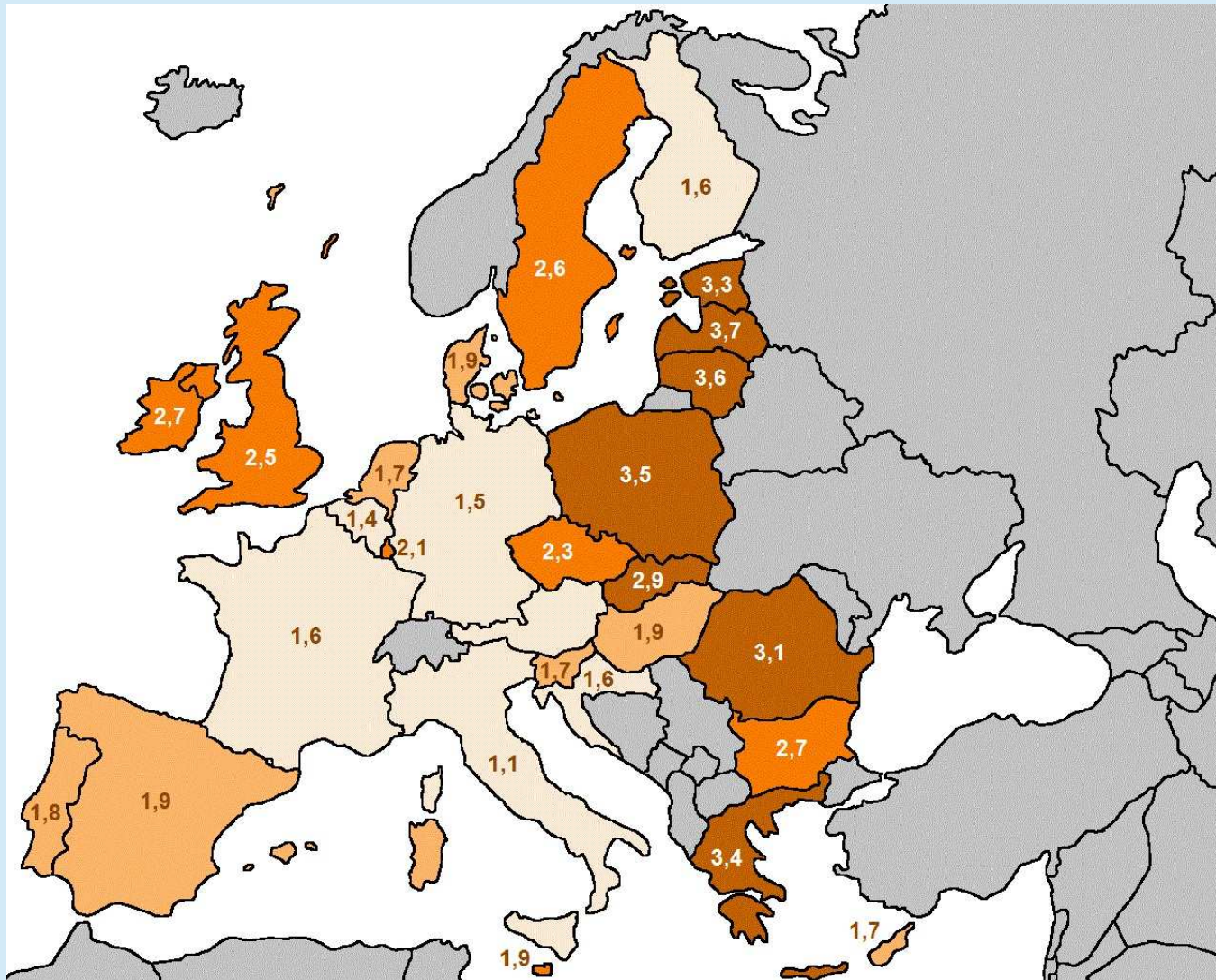
Očekávaný průměrný roční růst HDP v letech 2015-2019

Zdroj: MMF

tahouny globálního růstu zůstanou Čína a Indie

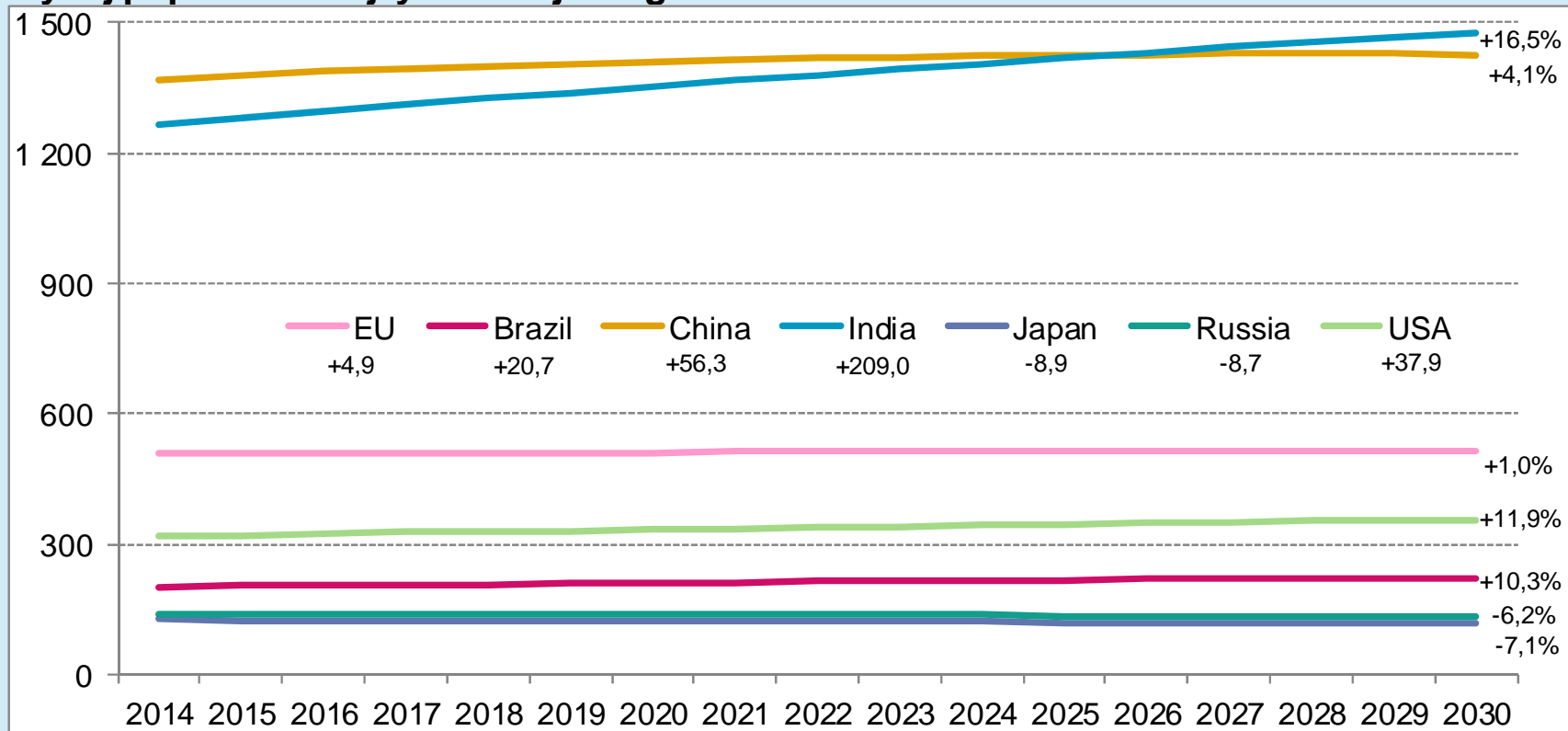
V Evropě nejvíce poroste Polsko a Pobaltí

Průměrný
roční růst
HDP v letech
2015-2019
v %
(MMF)

Nejlidnatější zemí světa bude Indie

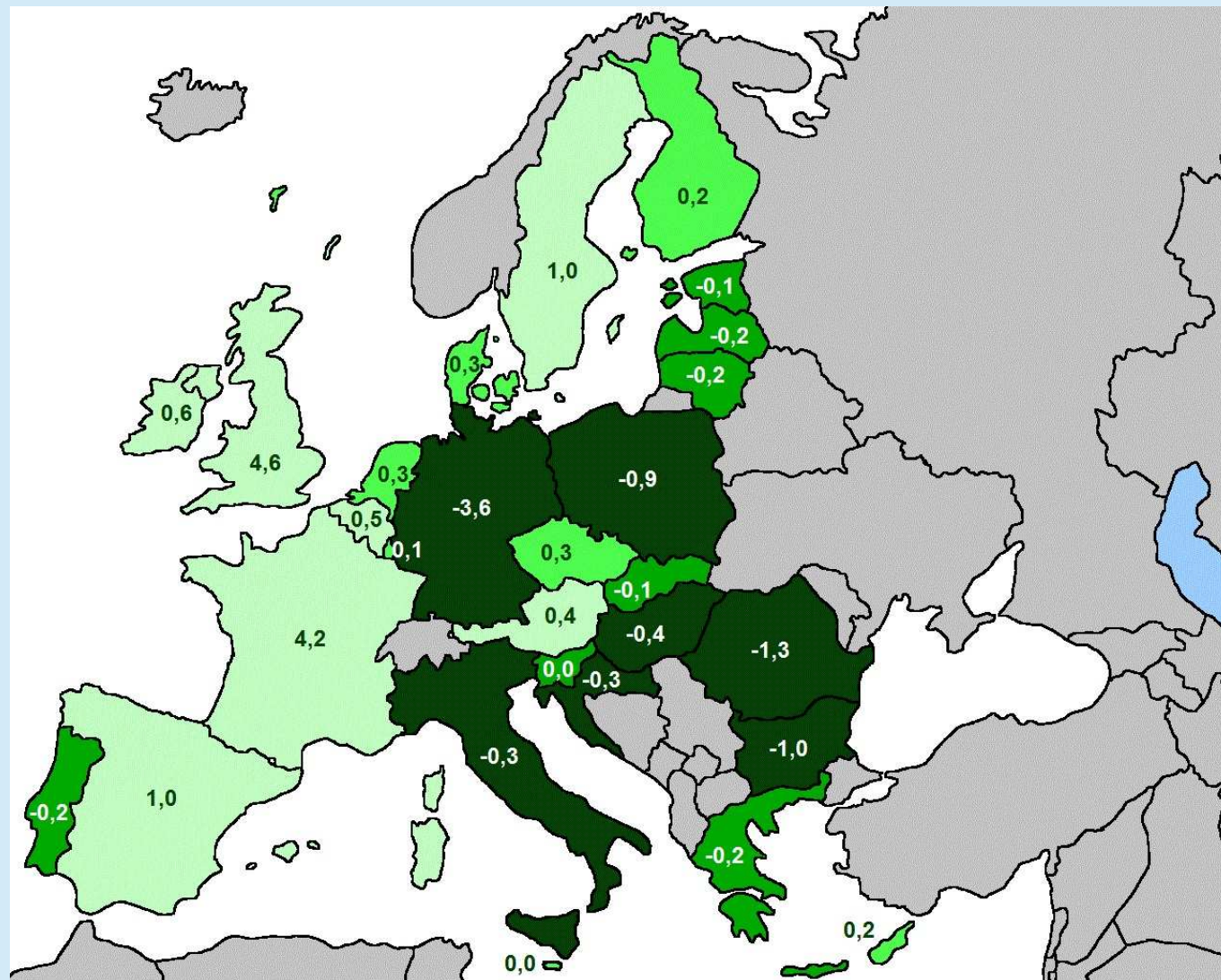
Vývoj populace v nejvýznamnějších globálních ekonomikách do roku 2030

Zdroj: World bank

Počet obyvatel EU se do roku 2030 příliš nezmění

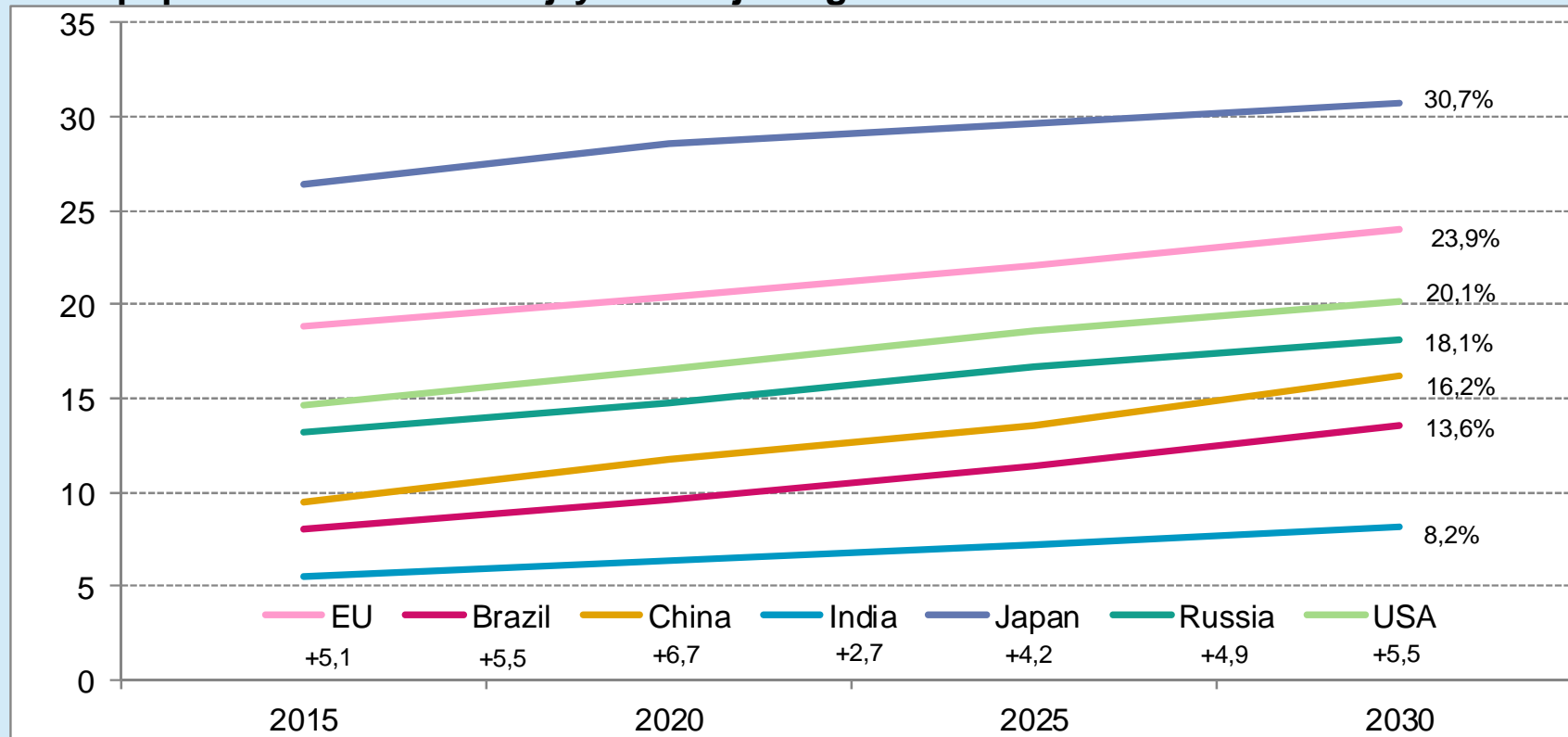
V EU čeká největší růst obyvatel..... ?

Změna
populace do
roku 2030
v %
(World bank)

Evropa potvrdí přezdívku „starý kontinent“

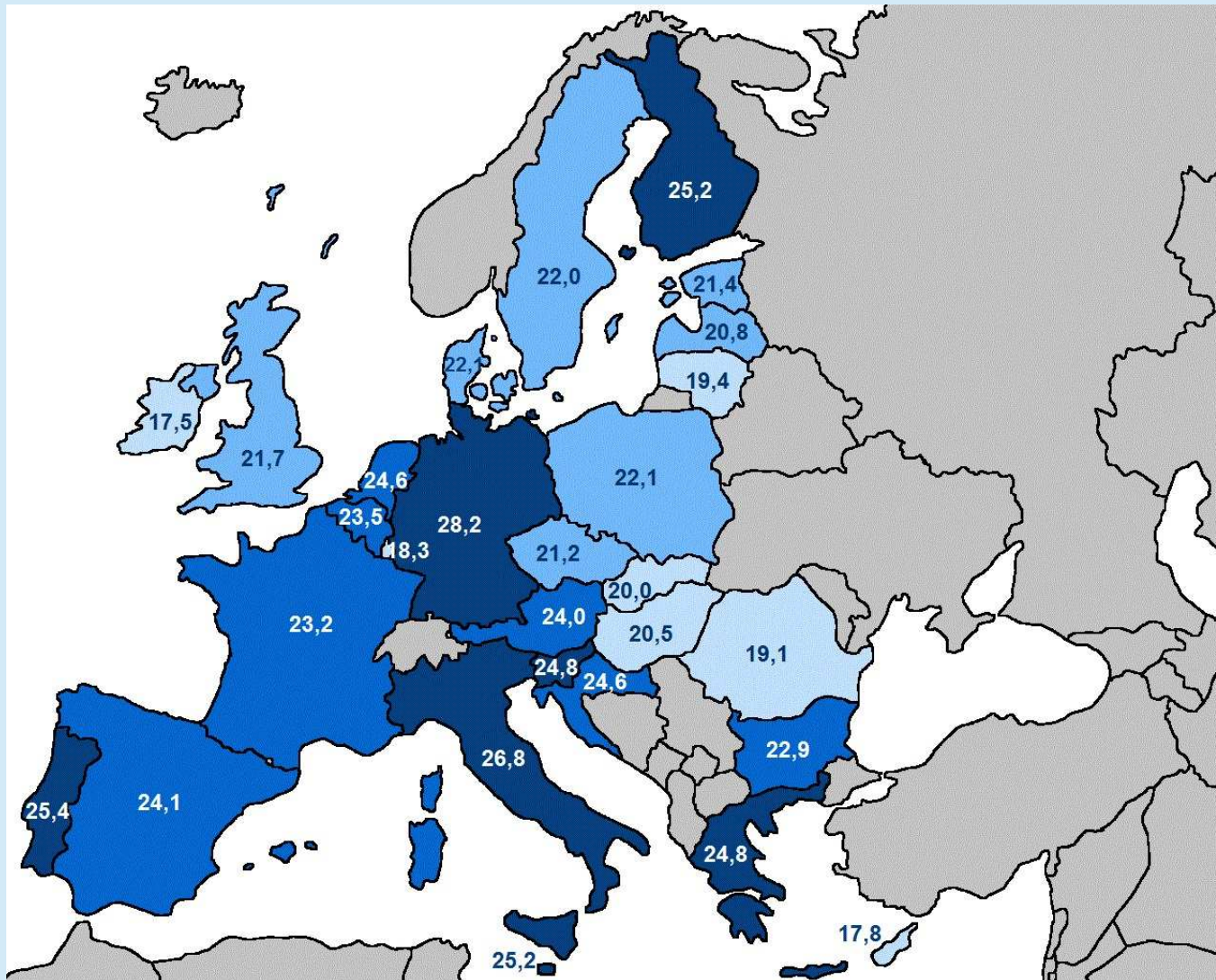
Podíl populace nad 65 let v nejvýznamnějších globálních ekonomikách do roku 2030

Zdroj: World bank

v Číně, Brazílii a USA bude populace stárnou nejrychleji

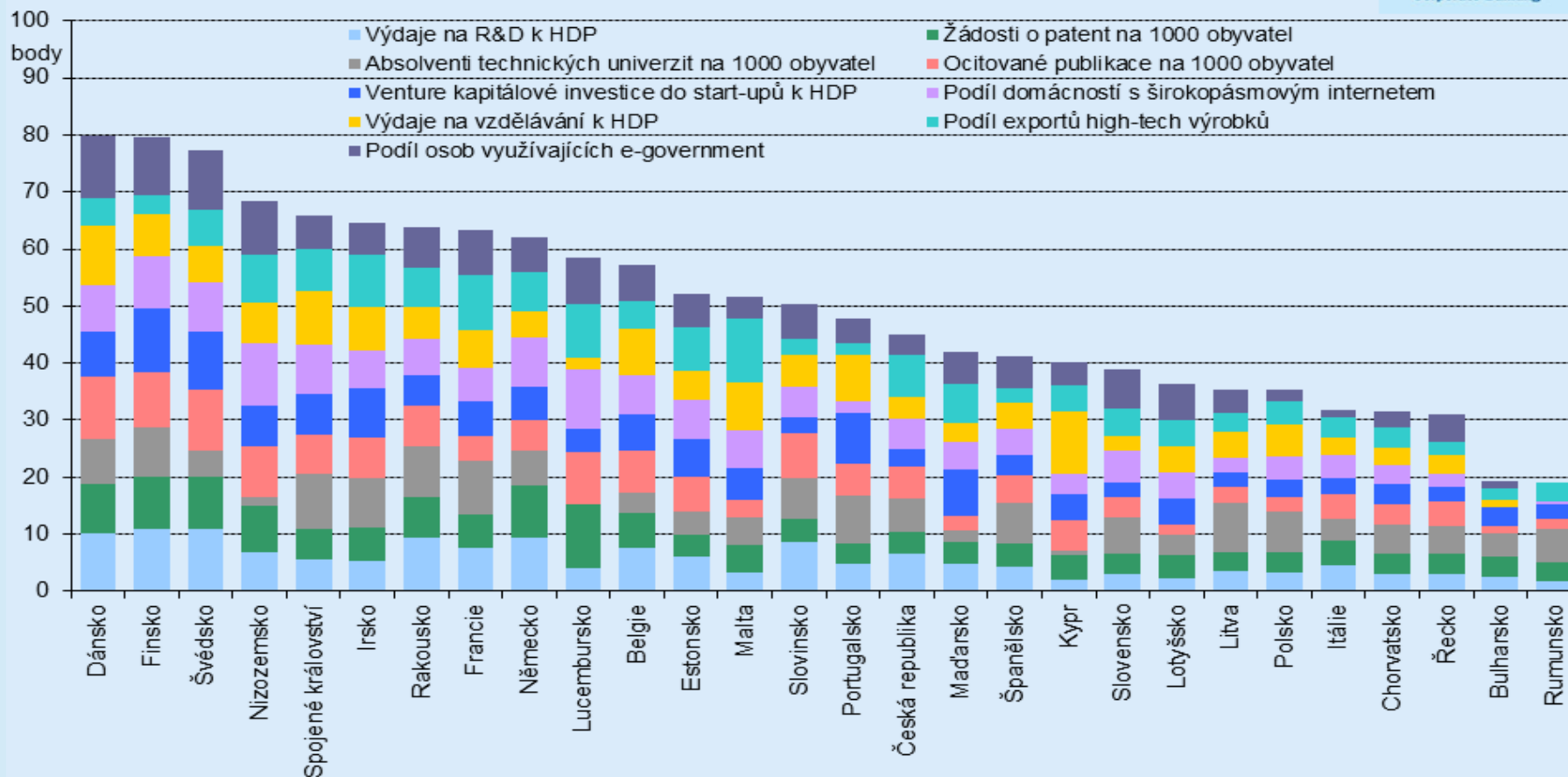
Nejvíce důchodců čekaeme v Německu

*Podíl osob
nad 65 let
v populaci
v roce 2030
v %
(World bank)*

Klíčem k úspěchu jsou konkurenceschopnost & inovace, inovace a inovace

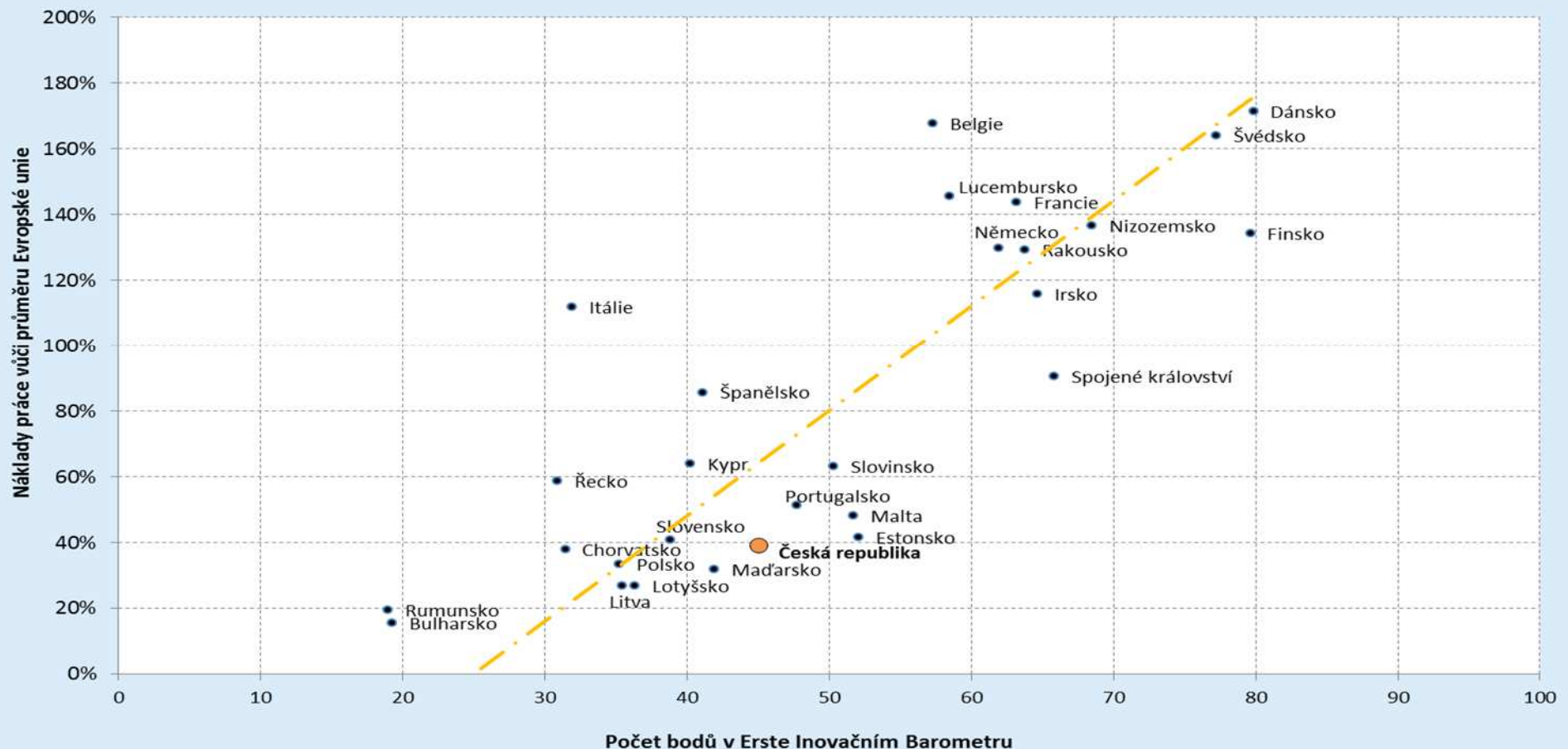
Inovační Barometr (2015)

globalizace a automatizace vytlačí manuální výrobu z EU

Chceme v Česku vyšší mzdy? Zlepšeme inovační potenciál!

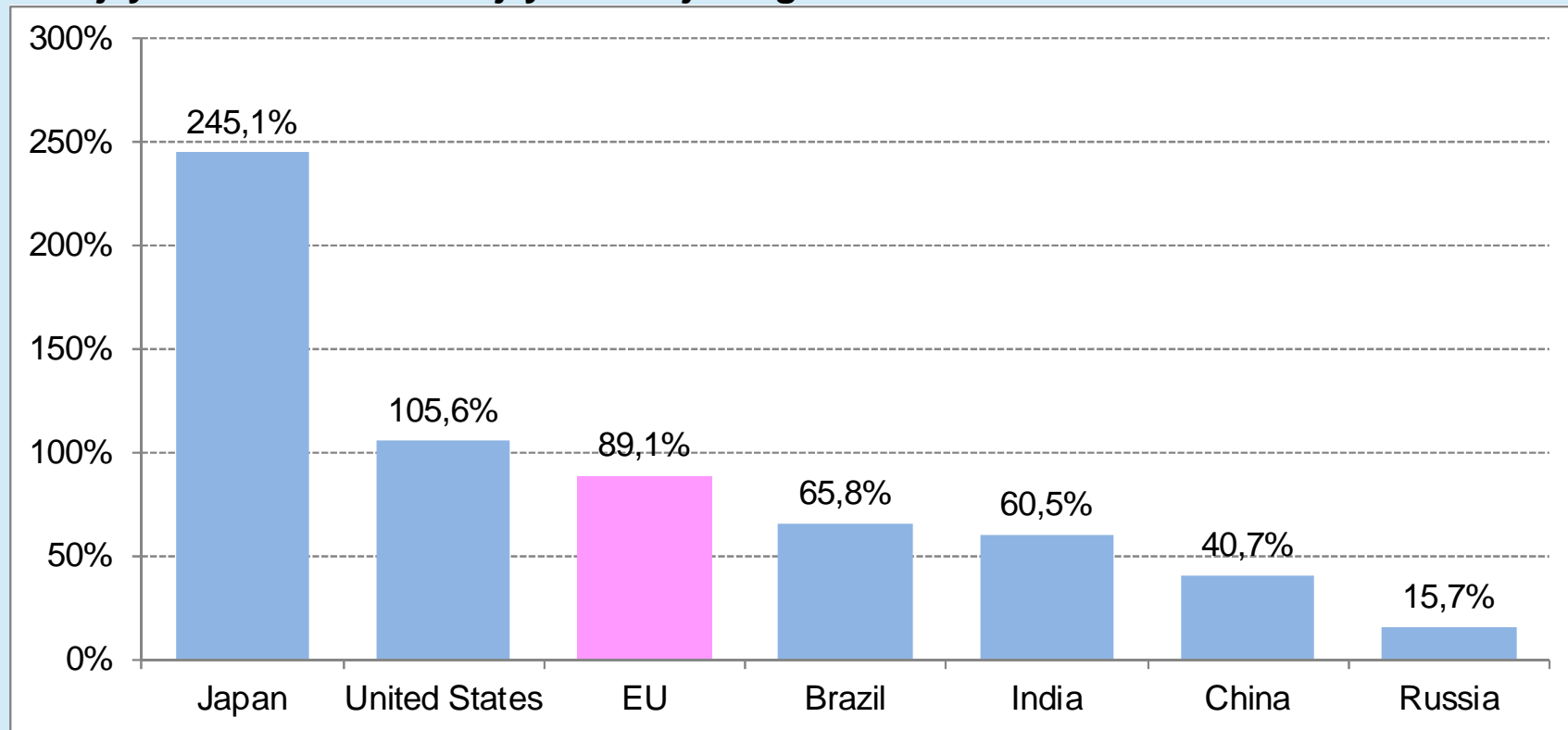
Náklady práce proti Erste Inovačnímu Barometru

vyšší inovační potenciál → vyšší mzdy → vyšší životní úroveň

Budoucí vývoj ovlivní dluhové břemeno...

Veřejný dluh vůči HDP v nejvýznamnějších globálních ekonomikách v roce 2014

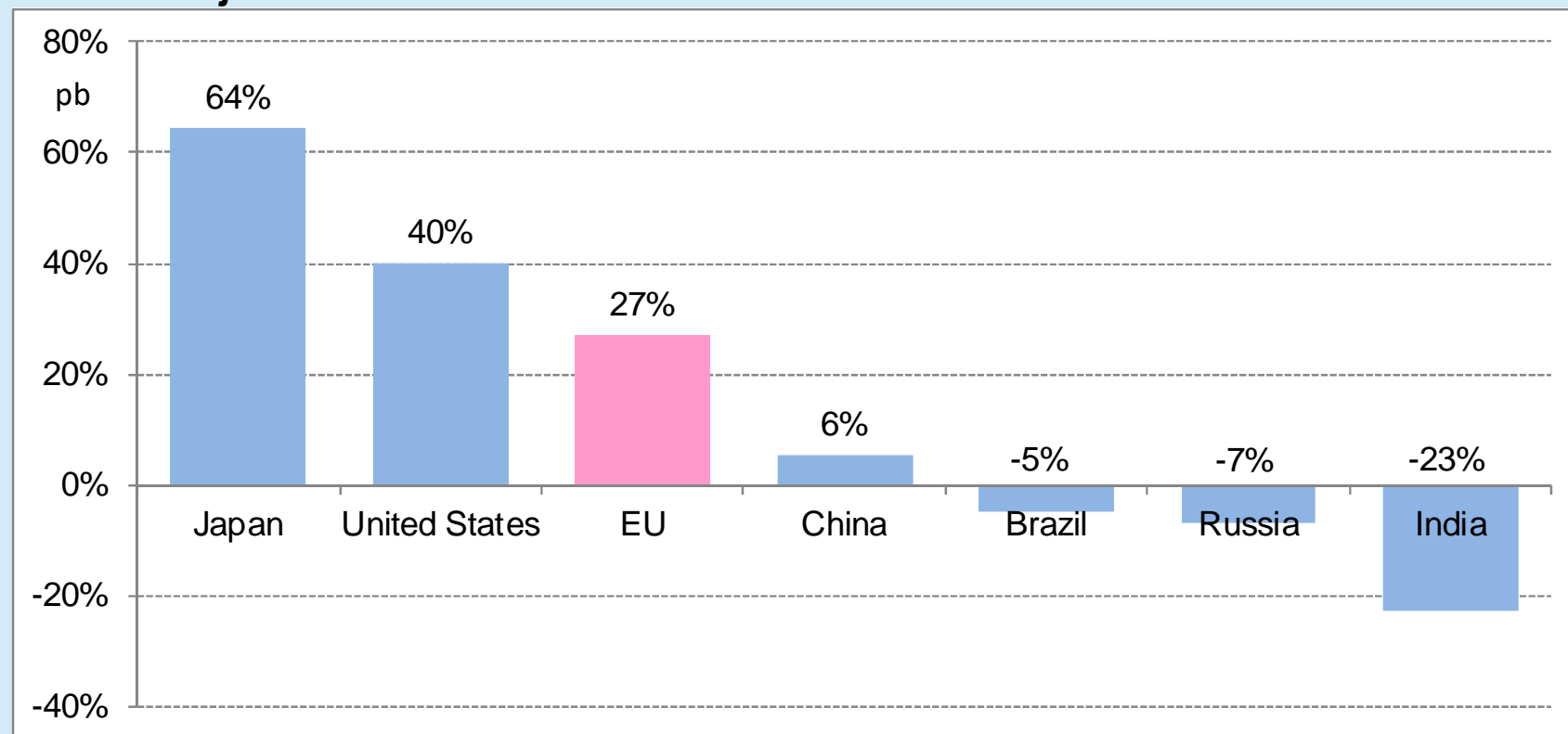

Zdroj: MMF

- *zadlužený Západ versus zbytek světa*
- *Evropa „nejméně“ zadlužená část západní civilizace*

... stejně jako jeho dynamika

Změna veřejného dluhu vůči HDP v letech 2004-2014

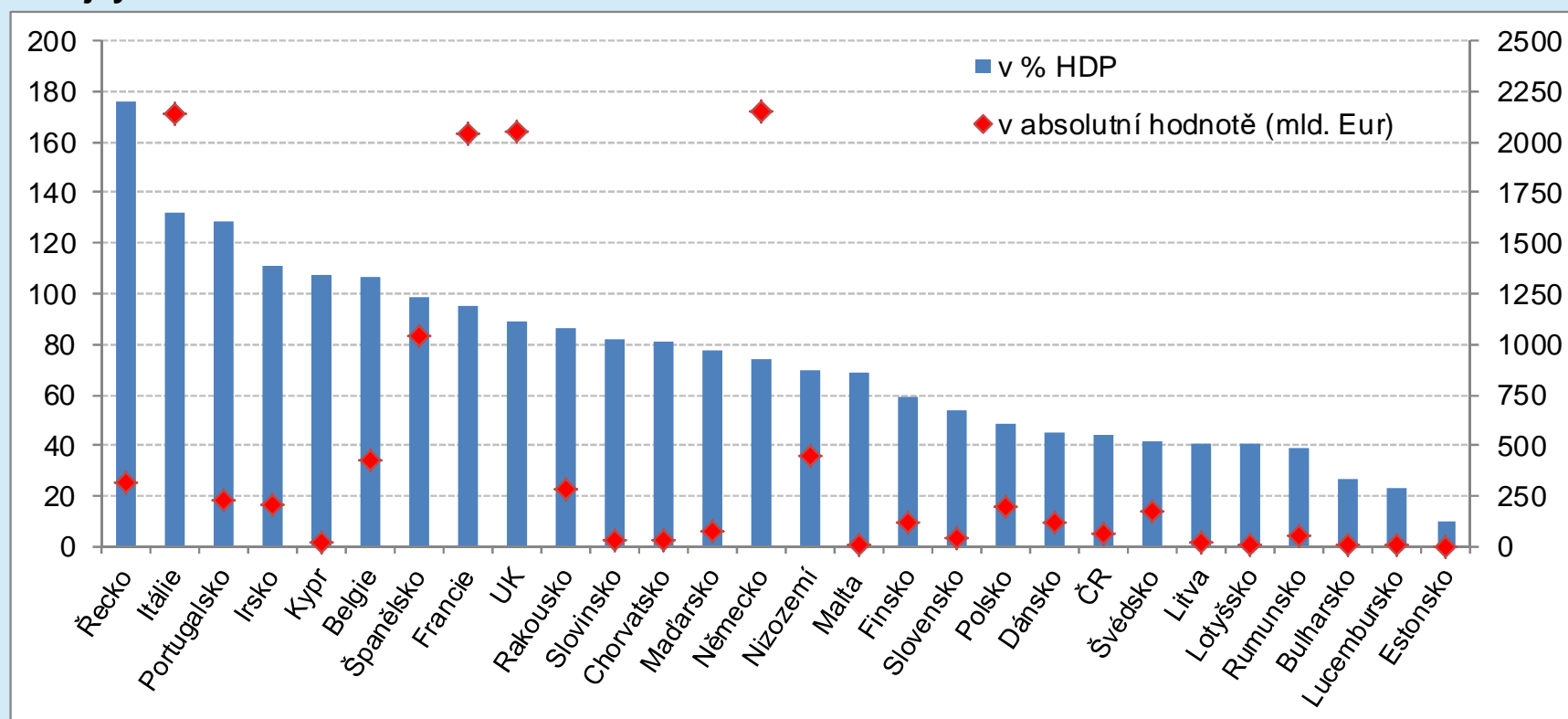

Zdroj: MMF

- *Západu nejvíce rostou dluhy v poslední dekádě*
- *ostatním světovým ekonomikám zadlužení stagnovalo/klesalo*

Řecko vs. Německo (kdo více dluží?)

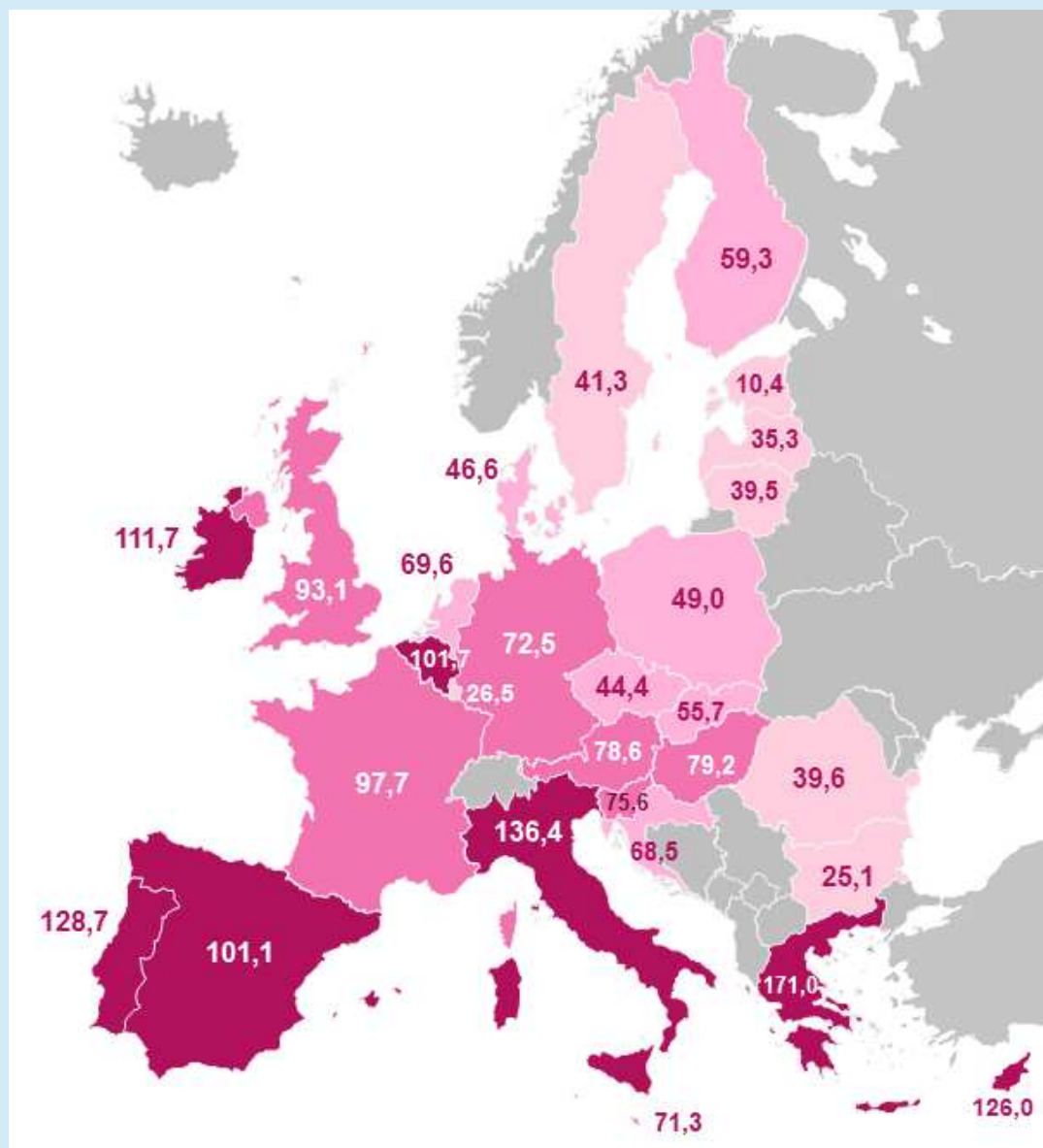
Veřejný dluh v zemích EU v roce 2014

Zdroj: Evropská komise - AMECO

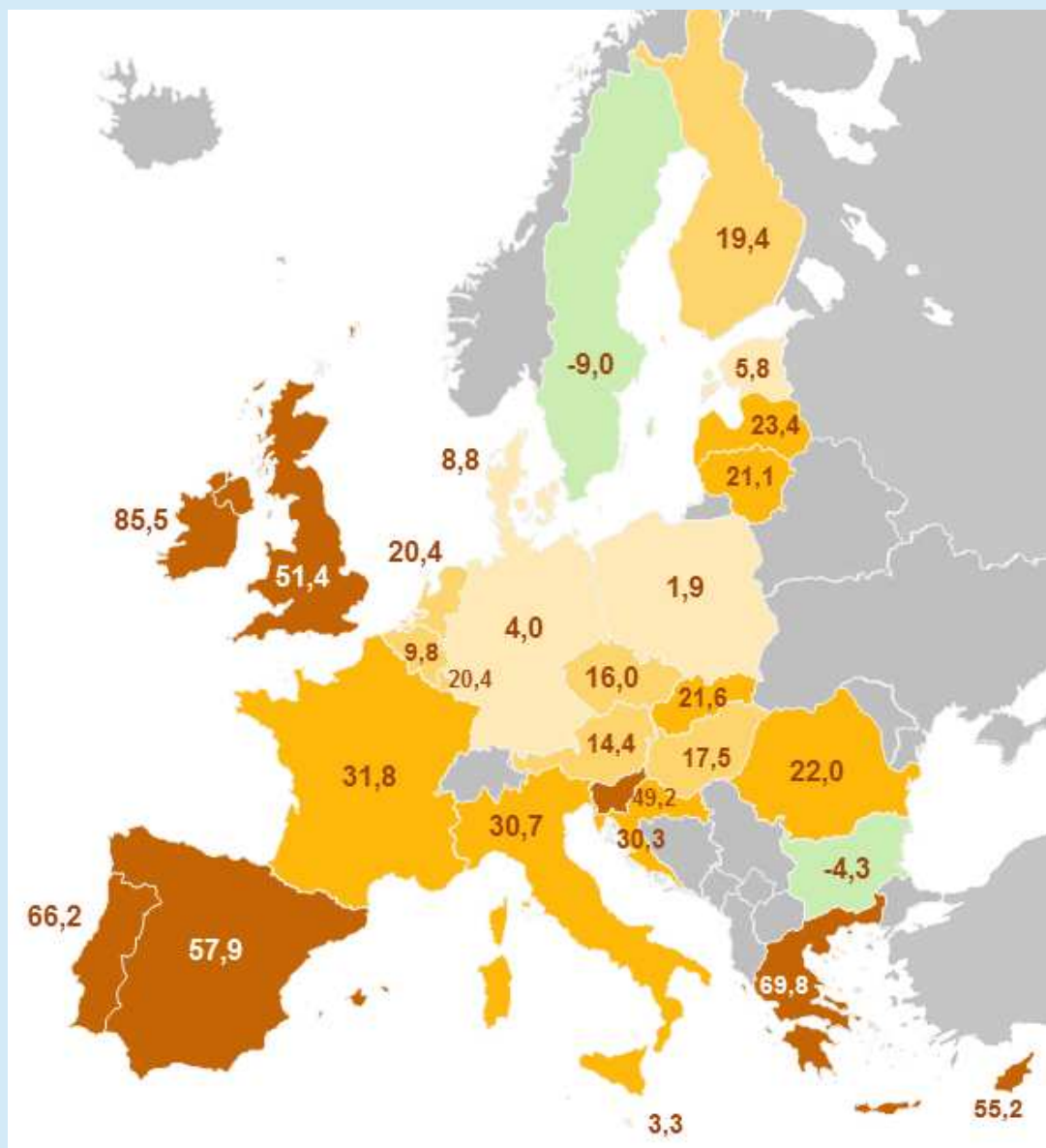
- **Německo:** 2.155 mld. €, **Řecko:** 318 mld. €
- **Německo:** 74 % HDP, **Řecko:** 176 % HDP

Jižní křídlo eurozóny s nejvyššími dluhy...

Veřejný dluh k
HDP
v roce 2015
v %
(MMF, odhad)

... i s nejrychlejším zadlužováním

*Nárůst
veřejného
dluhu k HDP
v 2005-2015
v pb
(MMF)*

3.

Aktuální klíčové problémy a výzvy v EU

EU uprostřed své vůbec největší krize?

Imigrační krize

Bezpečnostní krize –
terorismus

Politická krize –
radikalizace

Rozpad
Schengenu

Rozpad EU-28
BREXIT

Dluhová krize EU

Rozpad eurozóny
GREXIT

Bezpečnostní krize –
Rusko a Krym

Není krize jako krize

Třetí záchranný balíček

86 mld. €

2015-2018

- rekapitalizace bank
- splácení dluhů
- splácení úroků

130 mld. €

2012-2014(15)

110 mld. €

2010-2012

Podmínky poskytnutí 3. záchranného balíčku

- Přesun restaurací a stravoven 13% na 23% pásmo DPH, zrušení slev na DPH na ostrovech
- Zvýšení korporátní daně z 26 % na 28 % + dodatečná 12% daň pro firmy se ziskem nad 0,5 mil. €
- Zrušení dotace na spotřební daně z motorové nafty pro zemědělce, zvýšení majetkových daní
- Zavedení 30% zdanění hracích automatů, zvýšení daní z luxusních plavidel z 10% na 13 %
- Omezení předčasných odchodů do důchodu
- Reforma tabulkových platů ve veřejné správě
- Privatizace

financováno z ESM (eurozóna) a MMF

Greek bailouts will total nearly €320 billion.

That's **3x** more than building and operating the International Space Station over 10 years.

Source: European Space Agency

Jízdní řád řecké krize od ledna 2015

I/2015

- 25.1. předčasné parlamentní volby (vítězem **radikální levice** Syriza)
- 26.1. nová vláda s premiérem **Tsiprasem** (koalice s Nezávislými Řeky)

II/2015

- 20.2. dohoda na **prodloužení financování** do června 2015

VI/2015

- 25.6. **návrh** nové dohody 3. záchranného balíčku
- 29.6. **uzavření řeckých bank** (limit výběrů 60 € denně) a burzy do 20.7

VII/2015

- 5.7. řecké referendum ohledně přijetí podmínek – **61,3 % NE**
- 10.7. Řecko kapituluje a přijímá ještě **tvrdší reformy** než z června

VIII/2015

- 27.8. Premiér **Tsipras odstupuje** a vyhláší předčasné volby

IX/2015

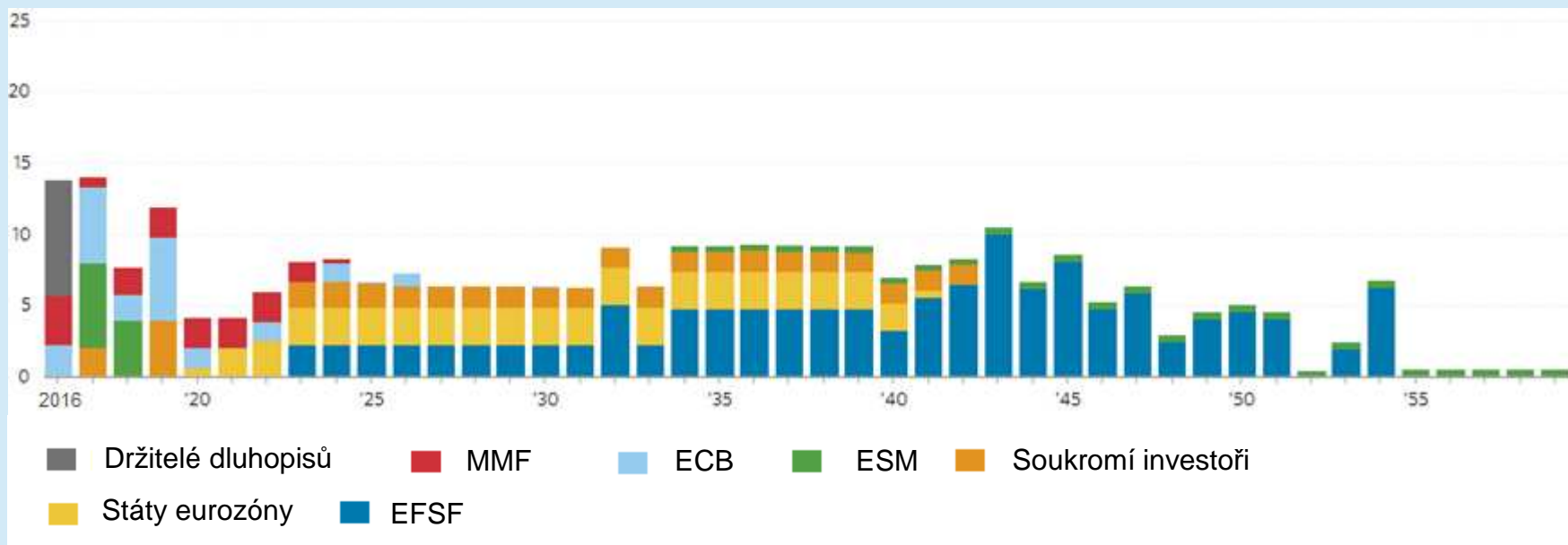
- 21.9. Tsipras **znovu premiérem**, plnění záchranného programu

II/2016

- 12.2. **Generální stávka** proti důchodové reformě; CO DÁL?

Řecké splátky

Plánovaná výše splátek řeckým věřitelům v mld. EUR (k lednu 2016)

Zdroj: WSJ; EFSF - Evropský nástroj finanční stability, MMF - Mezinárodní měnový fond, ECB - Evropská centrální banka, ESM – Evropský stabilizační mechanismus

(KDY) začnou rozhovory o odpuštění řeckých dluhů držených státy/ECB/MMF?

scénář OSI („Official Sector Involvement“)

Imigrační krize + krize vztahů s Ruskem

IMF Discussion Note:

„The Refugee Surge in Europe: Economic Challenges“

- Příliv imigrantů má bezprostřední vliv na **expanzi ekonomik**:
 - dodatečné veřejné výdaje
 - utrácení úspor imigrantů
- Dopad na HDP v EU v 2017 **+0,1 %** (více v cílových zemích)
- Dopad na HDP/obyvatele bude nižší ← **nižší produktivita** imigrantů + restrikce na pracovní trhu v cílových zemích
- Nahrazení domácích zaměstnanců malé a krátkodobé
- Drobný dočasný **negativní dopad** na veřejné finance
- Dlouhodobý dopad na HDP v závislosti na úspěchu integrace imigrantů **na trh práce**

hospodářské sankce a protisankce s větším dopadem na Ruskou federaci (+ ropa)

-3,7%

Rusko

+1,8%

EU-28

ekonomické zvládnutí imigrantů závisí na integraci na trh práce

BREXIT – britský odchod z EU-28?

- I/1973** ▪ Vstup do Evropského společenství
- VI/1975** ▪ First membership referendum (67 % pro členství)
- I/2013** ▪ David Cameron slibuje, že pokud vyhraje ve volbách 2015 vyjedná pro UK lepší podmínky členství v EU a pak o něm svolá referendum
- V/2015** ▪ Konzervativní strana Davida Camerona vítězí v parlamentních volbách, průzkumy předvídají vyrovnaný výsledek
- 2017** ▪ Second membership referendum

KOMU BY BREXIT VÍCE UŠKODIL?

UK

47 % exportů do EU
53 % importů z EU

EU-28

7 % exportů do UK
4 % importů z UK

Co si Velká Británie vyjednala?

Konkurenceschopnost

- snižování regulací a zjednodušení legislativy, debyrokratizace Bruselu, více flexibility

Suverenita

- respekt k opt-out režimům UK, není závazek k hlubší integraci, zásada subsidiarity

Hospodářská správa (economic governance)

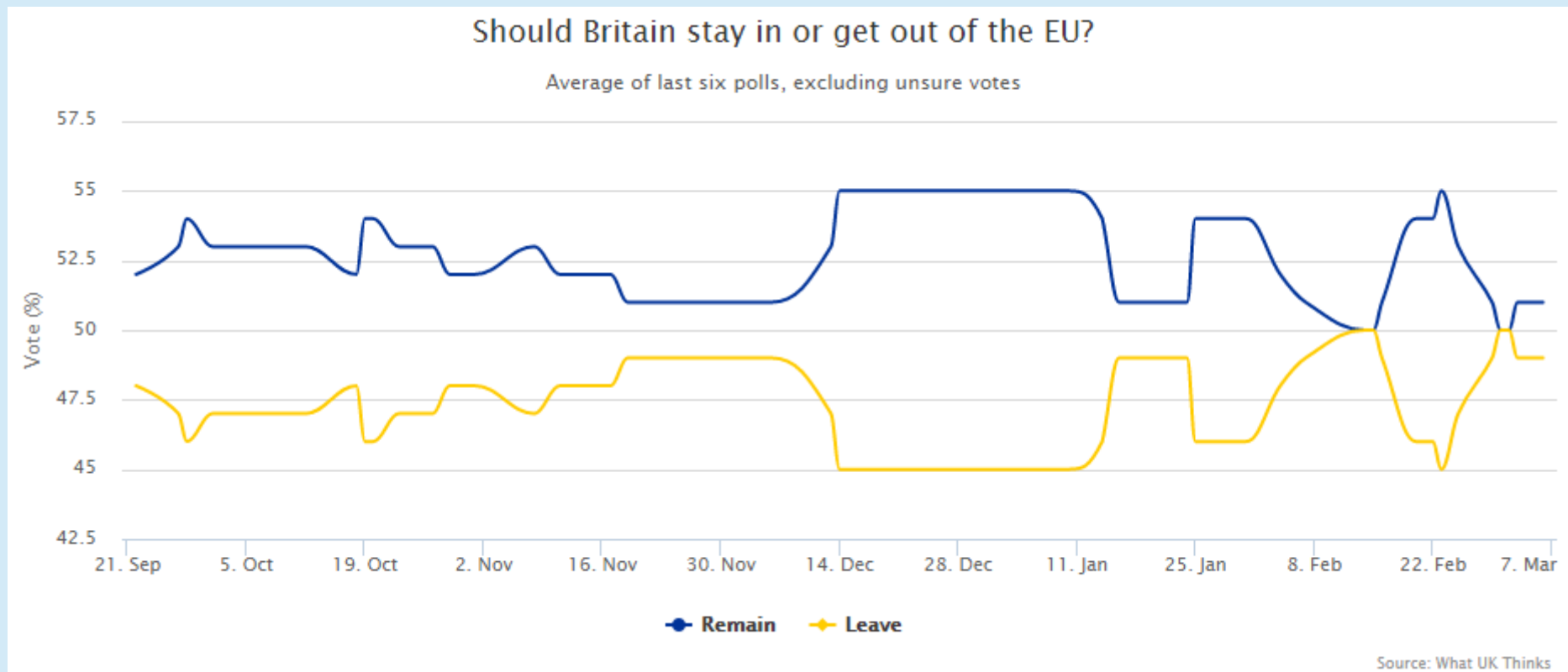
- právo UK neúčastnit se hlubší integrace v EMU, ochrana práv a kompetencí států bez eura → nejsou na vedlejší koleji a nesmí být diskriminovány

Sociální benefity a volný pohyb

- boj proti zneužívání svobody pohybu – sociální dávky
- zahraniční pracovníci v UK s dětmi žijícími v domovském státě mají nárok na dětské přídatky ve výši, které vyplácí domovský stát (nikoliv UK)
- omezení pracovních benefitů, pokud neúnosný sociální systém díky migraci

dohodnuto na EU summitu 18.-19.2.2016

To leave or not to leave, that is the question

podnikatelé a investoři proti BREXITu

Pozor s tím bouráním EU!!!

Kontakt

Ing. Jan Jedlička

manažer EU Office

Česká spořitelna, a.s.

Olbrachtova 1929/62 • 140 00 Praha 4

tel.: +420 956 718 014 • fax: +420 224 641 301

e-mail: jjedlicka@csas.cz

www.csas.cz/eu

Těším se na diskusi !